

KÖVETELMÉNYRENDSZER

Semmelweis Egyetem, Általános Orvostudományi Kar A gesztorintézet (és az esetleges közreműködő intézetek) megnevezése:			
Pszichiátriai és Pszichoterápiás Klinika			
A tárgy neve: Elmegyógyászat I-II. Angol nyelven¹: Psychiatry I-II. Német nyelven¹: Psychiatrie I-II. Kreditértéke: 7 (két félév)			
Teljes óraszám: 140 (két félév) előadás: 42 gyakorlat: 98 szeminárium:			
Tantárgy típusa: <u>kötelező</u> kötelezően választható szabadon választható			
Tanév: 2019/2020			
Tantárgy kódja²: AOKPSI057_1M és AOKPSI057_2M			
Tantárgyfelelős neve: Dr. Réthelyi János Munkahelye, telefonos elérhetősége: 061 2100336 Beosztása: egyetemi tanár, igazgató Habilitációjának kelte és száma: 2015. június 24., anyakönyvi száma: 05/2015.			
A tantárgy oktatásának célkitűzése, helye az orvoscépzés kurrikulumban: Az Elmegyógyászat I. és II. kurzusok célja, hogy a hallgatók az általános orvosi működéshez szükséges ismereteket szerezzék a pszichiátriai betegségekről, azok diagnosztikájáról, tünettanáról és kezeléséről. Elvárás a hallgatókkal szemben, hogy a pszichopatológia alapvető elemeit elsajátítsák, valamint hogy felismerjék a sürgősségi ellátást igénylő pszichiátriai kórállapotokat. A kurzus elvégzésének további célja, hogy a hallgatók elmélyítsék kommunikációs készségeiket, önállóan legyenek képesek pszichiátriai betegek vizsgálatára, explorációjára. Az Elmegyógyászat I-II. tárgyat az általános orvoscépzés 10-11. szemeszterében oktatjuk.			
A tárgy oktatásának helye (előadóterem, szemináriumi helyiség, stb. címe): A Semmelweis Egyetem I. sz. Sebészeti Klinika tantermében zajlik az elméleti oktatás. A gyakorlatok kiscsoportos rendszerben a Pszichiátriai és Pszichoterápiás Klinika oktatótermeiben (szemináriumi terem, tanácsterem, virtuális valóság laboratórium, könyvtár, ambulancia-oktató, orvosi szobák. Addiktológiai speciális gyakorlatok: OPAI, Dél-Pesti Kórház Pszichiátria, gyermekpszichiátria speciális gyakorlatok: Vadaskert Kórház. Általános pszichiátria helyi profil: Szent János Kórház Pszichiátria, a formálisan Kútvölgyi Klinikai Tömb oktatóinak munkahelye.			
A turnusonkénti elmegyógyászat I-II. gyakorlat komplex beosztását a turnust megelőző héten minden hallgató megkapja a Neptun rendszeren keresztül.			
A tárgy sikeres elvégzése milyen kompetenciák megszerzését eredményezi: • Pszichiátriai kórtörténet felvétele (általános, családi, szomatikus, pszichiátriai, farmakológiai) • Pszichiátriai vizsgálat végzése (tudat, percepció, orientáció, gondolkodás, intellektus, érzelmi és mnesztikus funkciók, hangulat, pszichomotoros működés megítélése, a viselkedés, motiváció és személyiség vizsgálata)			

- Az öngyilkosság kockázatának megítélése
- Problémák feltárása a beteg és vele kapcsolatban álló családtagja (partnere) közreműködésével
- Problémák feltárása krízis helyzetben, öngyilkossági kísérletet követően
- MMSE vizsgálat értékelése
- A pszichiátriai fekvőosztályos elhelyezés indikálása
- Sürgősségi pszichiátriai állapotok ellátásának megkezdése
- Intoxikációk felismerése
- Pszichiátriai tünetek hátterében álló szomatikus kórképek felismerése
- Közvetlen veszélyeztető állapot megítélése, ekkor szükséges beavatkozások elvégzése, jogi intézkedések megkezdése
- Pszichoedukáció (betegséggel, terápiával, prodromális jelekkel, gondozással kapcsolatban)
- Pszichiátria betegségek differenciáldiagnosztikája, diagnózis felállítása

A tantárgy felvételéhez, illetve elsajátításához szükséges előtanulmányi feltétel(ek):

A 8 szemeszterig minden kötelező tantárgy abszolválása.

A kurzus megindításának hallgatói létszámfeltételei (minimum, maximum), a hallgatók kiválasztásának módja:

Minimum és maximum létszámfeltétel nincs, az ötödéves hallgatók teljes évfolyamát fogadjuk.

A kurzusra történő jelentkezés módja:

A Neptun Rendszeren történik a jelentkezés tanulmányi csoportokba (A-H), amelyek minden félévben az órarend szerinti 6. turnusba rendeződik.

A tárgy részletes tematikája³:

I. félév

1. Bevezető előadás: Mit oktatunk pszichiátriából? A pszichiátria oktatásának menete, követelmények
2. A pszichiátriai beteg vizsgálata. Az orvos-beteg viszony sajátosságai a pszichiátriai gyakorlatban
3. Az emóciók és motivációk zavarai. A cselekvések, a beszéd és a kommunikáció zavarai, Személyiségelméletek, a személyiség zavarai
Gén-környezeti interakciók a pszichiátriában
4. Pszichiátriai betegségek és magatartászavarok háttere I. Az agyi struktúrák és a pszichiátriai betegségek összefüggései
5. EEG és kiváltott potenciálok a pszichiátriában
6. Vizsgálatok a pszichiátriában: Laboratóriumi vizsgálatok, képalkotó eljárások különös tekintettel a sürgősségi betegellátásra
7. Organikus és geriátriai pszichiátriai kórképek
8. A pszichiátriai betegségek osztályozása: BNO-10 és DSM-5
9. Szorongásos zavarok
10. A pszichiátriai betegségek és magatartászavarok háttere II. A neurotranszmitterek szerepe a pszichiátriai betegségekben
11. A hangulati élet zavarai
12. Sürgősségi ellátás a pszichiátriában
13. A szerabúzus diagnosztizálása és gyógykezelése
14. az alkoholabúzus diagnosztizálása és gyógykezelése

A gyakorlatok tematikája: Az előadások témáihoz illeszkedve az alábbi kérdések kerülnek megbeszélésre: a pszichiátriai betegvizsgálat, kommunikációs technikák, megközelítések a pszichiátriában, pszichopatológia, szuicid rizikó felmérése, agresszivitás rizikójának felmérése.

II. félév

1. Szkizofrénia és egyéb pszichotikus zavarok
2. A gyermek- és ifjúságpszichiátria alapkérdései (Autizmus, ADHD, Tourette, tanulási zavarok)
3. Az alvás zavarai
4. Személyiségzavarok
5. Pszichés zavarok a társszakmák mindennapi gyakorlatában. Sürgősségi ellátás a pszichiátriában
6. A pszichiátria jogi és etikai vonatkozásai
7. A stressz által okozott pszichiátriai betegségek
8. A pszichiátriai betegek rehabilitációja, szocioterápiák. A pszichiátria intézményei, közösségi pszichiátria
9. A szexuális és táplálkozási magatartás zavarai. Az öngyilkosság
10. A pszichiátriai betegségek és magatartászavarok háttere III. Pszichológiai, szociális, antropológiai elméletek és vizsgálati eredmények
11. A gyógyszeres kezelések szempontjai (farmakogenetika, farmakokinetika, kor, nem, terhesség stb.)
12. Felnőttkori ADHD (tünettan, komorbiditás, kórlefolyás, terápia)
13. Tanulmányi verseny

A gyakorlatok tematikája: Az előadások témáihoz illeszkedve az alábbi kérdések kerülnek megbeszélésre: kórrajzírás, pszichofarmakológia, pszichoterápiák, közösségi pszichiátria, sürgősségi pszichiátriai kórképek.

Az adott tantárgy határterületi kérdéseit érintő egyéb tárgyak (kötelező és választható tárgyak egyaránt!). A tematikák lehetséges átfedései:

Magatartástudomány, Orvosi kommunikáció, Orvosi antropológia, Orvosi szociológia, Farmakológia és farmakoterápia,

A tantárgy sikeres elvégzéséhez szükséges speciális tanulmányi munka⁴: Nincs.

A foglalkozásokon való részvétel követelményei és a távolmaradás pótlásának lehetősége:

Más tantárgyakhoz hasonlóan a gyakorlat elfogadásának feltétele a gyakorlat idejének legalább 80%-os teljesítése. Ez gyakorlatilag egy 5 órás tömböt vagy 2+4 órás tömb gyakorlatairól való távolmaradást jelent. A 2 órás tömb a második hét keddjén speciális gyakorlat külső helyszínen, amelyet más turnusokkal kötelező pótolni és a Regisztrációs lapon igazoltatni a turnusban előforduló általános pszichiátriai kórképekkel együtt. Szigorlaton kötelező leadni a kitöltött Regisztrációs lapot.

A gyakorlatvezetők jelenléti ívet és gyakorlati jegyzőkönyvet vezetnek. Utóbbiban az oktatók rögzítik a következő adatokat: oktatott csoport, dátum, a gyakorlatokon ismertetett témák, bemutatott betegek diagnózisa. Távollét esetén igazolást a Klinika nem fogad el, a hiányzásokat pótolni kell.

A távolmaradás pótlására kialakult gyakorlat az, hogy a hallgató pótfeladatokat teljesít (pl. kórrajzírás), valamint az óraszámok pótlására más időpontban tartott gyakorlatokon vesz részt, amelyet a gyakorlatvezető írásban igazol. Különleges (pl. nagyszámú hiányzás, súlyos

betegség miatti távolmaradás) esetekben tanszékvezetői engedélyre van szükség a hiánypótlásra.
A megszerzett ismeretek ellenőrzésének módja a szorgalmi időszakban⁵: Félévközi beszámolók vagy zárthelyi dolgozatok nincsenek tanszékünkön, azonban a blokkosított rendszerű gyakorlati oktatás keretében három szakma specifikus ellenőrző kérdésekre írásbeli választ kell adni a hallgatóknak a blokk első hetének utolsó napján (csütörtök).
A félév aláírásának követelményei: Az aláírás feltétele a gyakorlatokon való aktív részvétel, melyek során betegvizsgálat, adott elméleti témák ismertetése és esetmegbeszélés zajlik. A félévek elfogadásának feltétele továbbá a speciális gyakorlatokon (gyerekpszichiátria, addiktológia, klinikai pszichológia-pszichodiagnosztika) való részvétel. (A Regisztrációs lapon a speciális gyakorlat vezetői igazolják a részvételt.)
A vizsga típusa: I. félév végén kollokvium, II. félév végén gyakorlati jegy. A kollokvium számítógépes tesztvizsga (randomizált 50 item). A vizsga időtartama 50, legfeljebb 60 perc.
Vizsgakövetelmények⁶: A gyakorlati tananyag elsajátítása a kiscsoportos gyakorlatokon zajló betegvizsgálat, a Klinika honlapján elérhető e-learninges adatbázis, valamint a lent megnevezett gyakorlati pszichiátriai jegyzet alapján történik. A vizsgára való felkészülés az előadásokon való személyes részvétel, a tankönyv és a Klinika honlapján elérhető előadások vázlatai alapján történik.
Az osztályzat kialakításának módja és típusa⁷: Az első félév végén a kollokviumot egy 50 tesztkérdésből álló írásbeli vizsga formájában lehet teljesíteni. Szóbeli kollokvium külön engedéllyel tehető. A második félévben gyakorlati jegyet kapnak a hallgatók évközi teljesítményük, a leadott vizsgakórrajz, és a turnus utolsó hetében történő gyakorlati beszámoló alapján.
A vizsgára történő jelentkezés módja: A vizsgajelentkezések a Neptun portálon történnek, amely a vizsgakezdés időpontjától számított 48 órán belül lezárja a jelentkezést. Ezt követően sem újabb jelentkezésre, sem vizsganap cseréjére nincs lehetőség a rendszeren.
A vizsga megismétlésének lehetőségei: A mindenkori érvényes TVSZ rendelkezései szerint biztosítunk kollokviumismétlési lehetőséget. Az első két alkalommal írásbeli tesztvizsga a fent ismertetettek szerint. Harmadik javítóvizsga két írásbeli sikertelensége esetén: szóbeli.
A tananyag elsajátításához felhasználható nyomtatott, elektronikus és online jegyzetek, tankönyvek, segédletek és szakirodalom (online anyag esetén html cím): A tananyag elsajátítása a Klinika honlapján elérhető tételeknek megfelelően. A vizsgára való felkészülés a tankönyv és az előadások vázlatai alapján történik. Az előadások elérhetősége: http://semmelweis.hu/pszichiatria/oktatas/gradualis-kepzes/eloadasok/
Dr. Réthelyi János (szerkesztő): Pszichiátria jegyzet orvostanhallgatóknak, Budapest, Oriold és Társai Kft. 2019
Dr. Tringer László: A pszichiátria tankönyve, Semmelweis Kiadó, Budapest, 4. kiadás. További szakirodalom:

Füredi János, Németh Attila, Tariska Péter: A pszichiátria magyar kézikönyve, Medicina, Budapest, 2009. 4. kiadás. Kaplan & Sadock's Synopsis of Psychiatry. Tenth Edition. Eds: B J Sadock, V A Sadock, Lippincott Williams, 2007. Psychiatrie, Psychosomatik und Psychotherapie, von Wielant Machleidt, Manfred Bauer, Friedhelm Lamprecht, und Hans K. Rose von Thieme, Stuttgart, 2004.
A tárgyat meghirdető habilitált oktató (tantárgyfelelős) aláírása:
A gesztorintézet igazgatójának aláírása:
Beadás dátuma:

OKB véleménye:
Dékáni hivatal megjegyzése:
Dékán aláírása:

¹ Csak abban az esetben kell megadni, ha a tárgy az adott nyelven is meghirdetésre kerül.

² Dékáni Hivatal tölti ki, jóváhagyást követően.

³ Az elméleti és gyakorlati oktatást órákra (hetekre) lebontva, sorszámozva külön-külön kell megadni, az előadók és a gyakorlati oktatók nevének feltüntetésével. Mellékletben nem csatolható!

⁴ Pl. terepgyakorlat, kórlapelemzés, felmérés készítése, stb.

⁵ Pl. házi feladat, beszámoló, zárthelyi stb. témaköre és időpontja, pótlásuk és javításuk lehetősége.

⁶ Elméleti vizsga esetén kérjük a tételsor megadását, gyakorlati vizsga esetén a vizsgáztatás témakörét és módját .

⁷ Az elméleti és gyakorlati vizsga beszámításának módja. Az évközi számonkérések eredményeink beszámítási módja.